

AUTORITATI

“Sprijinirea industriei alimentare și a domeniului construcțiilor – prioritățile MIPE”

(Interviu cu Marcel Ioan Boloș, ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene)

Finanțarea mediului de afaceri a reprezentat o prioritate pentru guvernările din ultimii doi ani, pentru că în perioada pandemiei Covid 19 și a crizelor ulterioare generate de creșterea prețurilor din energie și războiului declanșat de Federația Rusă în Ucraina, a fost nevoie de menținerea trendului de creștere a economiei naționale, creștere ce a dus la venituri mai mari la bugetul statului, necesare cheltuielilor publice din ce în ce mai mari cu care s-au confruntat Cabinetele care s-au perindat pe la Palatul Victoria. Și de această dată fondurile europene au reprezentat un mijloc de stimulare a mediului de afaceri și a economiei naționale, mai ales că flexibilizarea aprobată de Comisia Europeană ne-a ajutat să nu pierdem 12 miliarde euro din alocarea pe care țara noastră a avut-o de la Uniunea Europeană în perioada 2014-2020. Premisele pentru capitalizarea și dezvoltarea IMM-urilor din țara noastră sunt bune, dacă ținem cont că numai în acest an Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene va lansa apeluri de proiecte a căror finanțare totală se ridică la peste 1,5 miliarde euro, sumă la care se vor adăuga banii primiți de companii din fondurile alocate din PNRR și cei care vor veni pe programele operaționale regionale din perioada 2021-2027.

Pentru a afla mai multe detalii în legătură cu toate aceste aspecte, am realizat un interviu cu Marcel Ioan Boloș, ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene.

Reporter: Care este situația privind fondurile europene alocate mediului de afaceri? Am văzut că în ultima perioadă ați lansat o serie de măsuri care cumulat aduc un plus de sprijin financiar de 1,5 miliarde euro pentru companiile din țara noastră.

Marcel Boloș: Într-adevăr, pe politica de coeziune aferentă perioadei de programare 2014-2020 avem o situație mai specială, deoarece avem un risc de a pierde banii alocați, estimarea noastră fiind de 12 miliarde euro. Și atunci a trebuit să luăm decizii care să asigure utilizarea acestor bani, iar o prioritate dintre multiplele măsuri pe care le-am avut în vedere este cea referitoare la mediul de afaceri. Așa a apărut și s-a conturat un portofoliu de proiecte și de apeluri de proiecte. Primul dintre acestea a fost cel referitor la microgranturi și granturi pentru capital de lucru pe care le-am acordat în acest an fermierilor și industriei alimentare, care a inclus un apel de proiecte cu valoare totală a alocației de 350 milioane euro. Am avut depuse 33.000 de cereri de finanțare și au fost încheiate 15.000 de contracte de finanțare, care au cuprins întregul buget pentru fermieri și pentru industria alimentară. Vestea bună este că în luna septembrie și probabil în cursul lunii octombrie se vor efectua plățile, în urma rectificării în luna august a bugetului de stat, iar noi vom face documentele pentru decontare din bugetul Uniunii Europene. Acesta a fost un prim exercițiu derulat la sfârșitul lunii mai 2022, iar contractele de finanțare au fost încheiate la 30 iunie 2022. Acum am deschis un apel destinat capitalizării IMM-urilor pe măsura celebră 4.1.1, în valoare totală de 400 milioane euro. Aici discutăm de granturi care sunt acordate sub formă de ajutor de minimis, în special pentru componenta de educație, sănătate și servicii care sunt prestate populației. În general, aceste servicii le numim de mici meșteșugari care se adresează populației și privesc tot tipul de servicii, indiferent că ele se referă la frizerii, întreținere corporală, etc. Aceasta a fost o primă formă de granturi, iar a doua formă de granturi este cea cu valori cuprinse între 50.000 euro și 500.000 euro, pentru care bugetul total alocat este de 350 milioane euro.

Reporter: Bani pentru dezvoltarea producției și pentru creșterea competitivității IMM-urilor sunt alocați din fondurile europene?

Marcel Boloș: Da. E o perioadă în care, chiar sub umbrela aceasta a IMM-urilor care au fost afectate de criza Covid, am permis mediului de afaceri să își achiziționeze echipamente de producție; ba mai mult decât atât, am adresat aceste fonduri pentru activitatea de producție. Apoi

am avut componenta de transport și distribuție, pentru a capitaliza firmele care desfășoară activități de transport. A urmat componenta de construcții, care e domeniu de activitate separat în apelul de proiecte pe care l-am realizat. Al patrulea mare domeniu de activitate finanțat este componenta de servicii adresate populației, despre care am vorbit la răspunsul precedent. Am încercat să utilizăm banii pentru ceea ce înseamnă activități de bază în economia națională, astfel încât capitalizarea să ducă la consolidarea poziției competitive pe piață a IMM-urilor și să putem să asigurăm menținerea locurilor de muncă și atragerea de investiții.

Primele finanțări majore pentru companii, în luna septembrie

Reporter: Când vor beneficia antreprenorii din țara noastră de banii respectivi?

Marcel Boloș: Noutatea este că aceste apeluri de proiecte nu mai sunt lansate după modelul clasic. Am lansat apeluri de proiecte complet digitalizate, digitalizare ce privește și etapele de evaluare a conformității administrative și de eligibilitate, precum și evaluării tehnice și financiare. Am încercat ca acest proces complet automatizat să salveze din perioadele care până acum erau alocate pentru parcurgerea etapelor necesare în vederea încheierii contractelor de finanțare și eu sper – așa cum s-au angajat colegii mei din Guvern – ca în cursul lunii septembrie contractele de finanțare să fie încheiate. Este un progres major, pentru că pe de o parte am încercat să testăm acest proces complet digitalizat de încheiere a contractelor de finanțare – și dacă reușește înseamnă că este un mare pas înainte pentru ceea ce înseamnă accesarea fondurilor de către mediul de afaceri, iar pe de altă parte am încercat ca prin acești bani să capitalizăm acele sectoare ale economiei naționale care aduc valoare adăugată și de acolo se pot asigura salarii și atarge investiții pentru ca indirect bugetul de stat să câștige din impozitele și taxele datorate de către contribuabili. Dar mai avem apeluri de proiecte în pregătire; lucrăm la așa-zisa măsură 4.1.1 bis, unde am introdus un apel de proiecte care se referă la două mari domenii de activitate din economia națională: construcțiile și industria alimentară. Dacă ne uităm la deficitul de cont curent al României, vedem că importurile de produse și bunuri de consum depășesc exporturile. S-a creat un cerc vicios, pentru că pe de o parte

Valoarea unui grant va fi cuprinsă între 50.000 și 500.000 euro, pe modelul de la măsura 4.1.1, iar valoarea totală a bugetului alocat este de 300 milioane euro, din care 150 milioane euro pentru domeniul construcțiilor și 150 milioane euro pentru industria alimentară".

avem potențial agricol, iar pe de altă parte suntem în situația în care importăm mai mult decât exportăm. Atunci am zis că e nevoie de un efort susținut pentru ca industria alimentară să fie susținută. În ceea ce privește domeniul construcțiilor, suntem în situația în care pentru furnizarea de materii primă pentru proiectele de infrastructură ale României – vorbesc de la piatră concasată până la nisip și tot ce e nevoie pentru ca să avem mare parte din materiile prime produse în țară – am socotit că este nevoie să dăm acest impuls și să sprijinim această componentă din mediul de afaceri.

Reporter: Care va fi valoarea maximă a granturilor acordate?

Marcel Boloș: Valoarea unui grant va fi cuprinsă între 50.000 și 500.000 euro, pe modelul de la măsura 4.1.1, iar valoarea totală a bugetului alocat este de 300 milioane euro, din care 150 milioane euro pentru domeniul construcțiilor și 150 milioane euro pentru industria alimentară. Mai avem lansat în dezbatere publică, în consultare, un apel de proiecte care cred că va ajuta foarte mult IMM-urile, pe componenta de eficiență energetică. Apelul are un buget total alocat de 500 milioane euro și am vizat în principal ca IMM-urile să poată să își asigure consumurile proprii de energie, mai ales din energii regenerabile. Vorbim de energie verde, de panouri fotovoltaice, de pompe de căldură, de diverse inovații care sunt în acest domeniu, și am avut în vedere ca să susținem tot ce înseamnă producția de energie verde pentru consumul propriu al IMM-urilor.

Reporter: Toate aceste măsuri și scheme despre care vorbiți sunt lansate doar pe alocarea pentru perioada de finanțare 2014-2020?

Marcel Boloș: Da. Am făcut această contextualizare pentru că măsurile pe care noi le-am avut în vedere ca să evităm pierderea banilor au ținut mediul de afaceri, care a fost norocos din acest punct de vedere, cu toate că mulți dintre români și-ar fi dorit să vadă acești bani în proiecte de infrastructură de transport, infrastruc-

tură de apă-canalizare, care sunt coloana vertebrală de dezvoltare a României. În lipsa unei alternative pe termen lung, am adoptat aceste tipuri de măsuri care au în vedere aceste intervenții care privesc mediul de afaceri. Este o oportunitate enormă pentru capitalizarea IMM-urilor și pentru ca ele să poată să facă față plăților la utilitățile publice pentru că au crescut cu 636% costurile la energia electrică.

Instrumentele financiare prevăzute în PNRR, operaționalizate abia la finalul lui 2023

Reporter: În PNRR sunt prevăzute instrumente financiare pentru IMM-uri realizate prin Banca Europeană de Investiții și prin Fondul European de Investiții. Când vor putea companiile din țara noastră să acceseze aceste instrumente financiare atât de necesare mediului de afaceri?

Marcel Boloș: Aici am avut o discuție întreagă despre oportunitatea accesării și folosirii instrumentelor financiare inovatoare, pentru că în general ele sunt folosite în perioadele de dezvoltare economică, deoarece – precum cea traversată acum – firmele au nevoie de capitalizare. Astfel, între cele două tipuri de abordări există o diferență foarte mare. Când discutăm de capitalizare o putem face prin granturi și achiziția de echipamente necesare mediului de afaceri, iar când discutăm despre instrumentele financiare inovatoare, discutăm de îndatorare, care se potrivește foarte bine în perioadele de dezvoltare economică și care sunt viitorul pentru mediul de afaceri. Nu o să putem la infinit să asigurăm doar granturi cu toate că și aceste granturi au o valoare maximă, care poate fi alocată potrivit regulilor specifice ajutorului de stat, iar cofinanțarea vine în general din împrumuturi. Deci, dacă punem cap la cap grantu-

rele și cofinanțarea în formă clasică este un fel de instrument financiar. Dar revenind la întrebarea dumneavoastră, noi avem instrumentele financiare care se împart în mai multe categorii. Avem cele de tip private-equity, ce privesc participarea la capitalul social al unei companii sub formă de acțiuni. Este o premieră în România. Pentru acest instrument financiar suntem în etapa în care avem încheiat acordul cu Banca Europeană de Investiții în vederea gestionării celor 400 milioane euro pe care îi avem alocați. Va fi un adevărat exercițiu pentru MIPE ca să implementăm astfel de măsuri. Desigur că aici vorbim despre o formă de finanțare ușoară, dar are și riscurile aferente, pentru că, odată ce ești prezent ca acționar în capitalul social al unei companii, îți asumi și riscurile specifice investitorului. Această componentă este în curs de implementare. Avem apoi a doua componentă, de sprijin pentru întreprinderile mari, care este în valoare de 300 milioane euro și pe care o gestionăm prin intermediul instituțiilor financiare internaționale. Suntem în etapa de încheiere a acestor documente necesare pentru implementarea instrumentelor financiare. Mai acem a treia componentă, unde lucrurile sunt mai complicate puțin, cea a garanțiilor de portofoliu, care sunt structurate pe schimbări climatice, digitalizare, etc. Bugetul total alocat este de 550 milioane euro și am încheiat cu Fondul European de Investiții documentele necesare de colaborare. FEI este acum în procedură pentru selectarea fondurilor de investiții care vor gestiona garanțiile de portofoliu.

Reporter: Din ce ne spuneți înțelegem că mai durează un an până când companiile din țara noastră vor putea să acceseze aceste instrumente financiare atât de necesare mediului de afaceri...

Marcel Boloș: Da. Este un proces mai anevoios, nu este un proces simplu. Nu se poate întâmpla peste noapte accesarea acestor fonduri și de aceea mecanismele care stau la baza instrumentelor financiare inovative sunt destul de complexe pentru că ele

presupun asumare de riscuri din partea celor care le gestionează, iar procesul va mai dura un an. Eu sper ca la sfârșitul lui 2023 să putem deschide această perspectivă de accesare a instrumentelor financiare. Suntem și noi în proces de învățare a acestor proceduri specifice și poate de aceea uneori pare, din exterior, că nu se vpd rezultate imediate.

1,2 miliarde euro pentru IMM-uri, din programele operaționale regionale în perioada 2021-2027

Reporter: Pentru cadrul financiar european multianual 2021-2027, de ce fonduri vor beneficia companiile din țara noastră?

Marcel Boloș: Avem 16 programe operaționale, din care a fost aprobat până acum Programul Operațional de Asistență Tehnică. Bugetul alocat țării noastre pentru politica de coeziune este de 43,1 miliarde euro și de aceea trebuie să luăm fiecare program operațional în parte, să îl negociem cu Comisia, să răspundem la clarificări, etc.. În cadrul programelor operaționale regionale avem bani pentru IMM-uri. Vorbim despre aproximativ 1,2 miliarde euro alocăți mediului de afaceri, iar o parte din aceste fonduri vor fi accesate prin instrumentele financiare inovative pentru că acesta este viitorul privind accesarea fondurilor europene.

Reporter: Veți continua programul cu voucherele sociale, sub o formă care să permită dezvoltarea industriei agro-alimentare autohtone?

Marcel Boloș: Da. Negociem cu Comisia Europeană în cadrul Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială, pentru ca aceste măsuri privind voucherele sociale să fie extinse până la finalul anului 2027. Sper să putem da vestea bună pentru oameni în curând, după aprobarea programului de către Comisia Europeană. Până atunci încă suntem în proces de negociere, dar negocierea este și din acest punct de vedere al prelungirii perioadei de acordare. Apoi, am avut recent o discuție cu reprezentanții Rompan și ai industriei de morărit și panificație în care am analizat posibilitatea legală pentru a continua programul cu vouchere sociale sau pachete alimentare – cum va fi forma finală a acestuia – și pentru a stabili un mecanism de implementare în care pachetele alimentare de bază să fie cele care sunt incluse în programul de vouchere sociale și ele să fie cu produse românești. Acest lucru va însemna un ajutor imens pentru industria agro-alimentară din țara noastră și pentru cei care lucrează în acest domeniu. Este un proiect la care lucrăm în Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și chiar țin foarte mult la această autenticitate și sprijin pe care trebuie să îl dăm pentru piața produselor românești, fiindcă este un moment extrem de greu pentru întreaga industrie alimentară. După cum se poate observa, mare parte din fondurile noastre pentru acest an le-am direcționat cu prioritate spre industria alimentară și pentru construcții, și vom continua aceste forme de sprijin până când companiile se maturizează, cresc, devin mai puternice pentru a contribui din plin la valorificarea potențialului agricol românesc.

Reporter: Vă mulțumim! ■

Deschis la CEC-in

MAGAZIN BANCAR ONLINE

Bucură-te de cumpărături bancare 100% online.

- A se folosi de **oriunde**
- Efect rapid, **100% online**
- **Fără drumuri** la bancă

FONDURI UE

Infrastructura de transport și Valul Renovării, cele mai accesate componente din PNRR

Au trecut 11 luni de la vizita de la București a președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, în care eram anunțați că oficialii de la Bruxelles sunt de acord cu Planul Național de Redresare și Reziliență al țării noastre și ne-am fi așteptat ca, în acest timp, mai ales că UE ne-a livrat un avans de 3,7 miliarde euro din cei 29,2 miliarde euro, să vedem demarată implementarea mai multor proiecte, pentru că guvernanții ne-au asigurat că în documentul respectiv au trecut proiectele mature.

Din păcate, numai proiectele privind infrastructura de transport și cele finanțate din componenta Valul Renovării se află pe drumul implementării, iar acest lucru este îngrijorător dacă luăm în calcul că alocarea totală pentru PNRR s-a diminuat cu 2,1 miliarde euro, deoarece anul trecut țara noastră a înregistrat o creștere economică peste aceea luată în calcul la întocmirea și aprobarea documentului respectiv.

În ceea ce privește proiectele derulate prin finanțările europene, vicepremierul Sorin Grindeanu, ministrul Transporturilor, a anunțat că, de la începutul anului 2022 și până la 1 august, ministerul de resort a semnat contracte de 4,7 miliarde euro pentru infrastructura de transport rutier și feroviar.

„În viziunea noastră sectorul transporturilor contribuie și va contribui la ieșirea din această situație dificilă. Toate măsurile economico-sociale sunt corelate cu șantierele de infrastructură mare. Prin transpunerea acestor proiecte de infrastructură în lucrări și șantiere se realizează de fapt liantul între investiții pentru a crește nivelul de trai în fiecare regiune a țării. Noi construim aceste politici, viziune, încă de la preluarea mandatului. De la începutul anului și până acum avem 332 kilometri m lanșați în licitații și diferite stadii. În 2021 s-au lansat 70 kilometri. De la 1 ianuarie până la 1 august vorbim de 332 de kilometri. Nu puteam să construim nici kilometri de autostradă, nici de cale ferată, dacă nu aveam contracte încheiate în această perioadă. În construire acum sunt 207 kilometri de autostradă, 61 kilometri de drum expres, iar pentru alți 130 kilometri de autostradă au fost semnate deja contractele și vor intra în construire în perioada următoare”, a declarat vicepremierul Sorin Grindeanu.

Ministrul Transporturilor a mai arătat că aproape 1.000 kilometri de linie de cale ferată sunt în curs de modernizare.

„Pe zona feroviară sunt peste 250 kilometri de cale ferată în curs de modernizare, pentru alți 162 kilometri au fost desemnați câștigători, iar pentru 166 kilometri de cale ferată au fost depuse ofertele și vor intra în execuție în perioada următoare. Ajungem undeva la 1.000 kilometri adunând toate aceste programe pe care le aminteam mai devreme. V-aș prezenta faptul că de la începutul anului și până la 1 august la Ministerul Transporturilor s-au semnat contractele pe toate tipurile de transport de aproximativ 4,7 miliarde euro. Cel mai bun an în trecut, în istorie, a fost în urmă cu 2-3 ani, când au fost semnate contracte în valoare totală de aproximativ 2 miliarde lei. Cu alte

cuvinte, în primele 8 luni ale anului 2022 am ajuns aproape de 5 miliarde, iar până la finalul anului eu cred că vom depăși suma de 8 miliarde, așa cum ne-am propus”, a afirmat recent Sorin Grindeanu.

Printre autostrăzile care vor fi finanțate în perioada următoare din PNRR, se numără Autostrada Moldovei, A7, Autostrada Unirii – Târgu Mureș-Iași, tronsonul de autostradă Sibiu-Pitești, iar una dintre rutele feroviare finanțate cu prioritate va fi Caransebeș-Lugoj-Timișoara-Arad, pentru care a fost deja atribuit și semnat contractul pentru reabilitarea integrală a tronsonului de cale ferată ce se întinde pe 162 kilometri.

Din păcate, lucrurile trenează în privința realizării metroului din Cluj Napoca și a inelului feroviar din jurul Capitalei, obiective prinse în PNRR. Se pare însă că se pun în mișcare proiectele privind achiziționarea de material rulant pentru transportul feroviar sustenabil, verde, de persoane, deoarece a fost demarată procedura de achiziție pentru 12 trenuri cu hidrogen, investiție care se ridică, împreună cu costurile de mentenanță și aprovizionare cu hidrogen pentru 30 de ani, la peste un miliard de euro.

Efficientizarea energetică și construcția de creșe – programele accesate de autoritățile locale

În afara Ministerul Transporturilor, se pare că și Ministerul Dezvoltării și-a luat deja o parte importantă din PNRR, deoarece a finalizat evaluarea tuturor proiectelor depuse în cadrul Componentei 5 – Valul renovării, a semnat 28 contracte de finanțare și chiar a efectuat primele plăți pentru acestea, a anunțat ministrul Cseke Attila.

În perioada 1 aprilie 2022 - 30 mai 2022, au fost depuse 1437 cereri de finanțare pentru apelurile de proiecte afe-

rente Componentei 5 – Valul Renovării, pe platforma electronică a MDLPA. Prin Componenta 5, România beneficiază de fonduri pentru eficientizarea energetică, asigurarea siguranței seismice și la incendiu a 4.333 blocuri de locuințe și clădiri publice. Ministerul asigură și o supracontractare cu 30% a acestor fonduri, în vederea accesării integrale de către țara noastră a finanțării europene.

„Valul renovării a fost cel mai mare apel de proiecte lansat până acum, cu cea mai mare finanțare din PNRR, iar numărul record de cereri depuse demonstrează că există o nevoie mare pentru renovarea clădirilor, măsura propusă de noi, prin care nu cerem cotă-parte de la locatari sau de la autoritățile locale, fiind, de asemenea, necesară”, a precizat ministrul Cseke Attila.

De la închiderea apelului de proiecte și până în prezent, Ministerul Dezvoltării a semnat 28 de contracte de finanțare prin Componenta, pentru renovarea integrată și creșterea eficienței energetice a unor clădiri publice.

Pe lângă Valul Renovării, Ministerul Dezvoltării a finalizat și apelul privind realizarea de creșe noi, proiectele respective fiind finanțate și ele din PNRR. Autoritățile administrației publice locale au depus 228 cereri de finanțare pentru construirea de creșe noi, moderne și prietenoase cu mediul – a declarat ministrul dezvoltării, Cseke Attila, după închiderea apelurilor de proiecte.

Acest lucru a fost posibil deoarece Ministerul Dezvoltării a lansat, anul trecut, un apel de proiecte pentru construcția unor creșe noi, moderne și eficiente din punct de vedere energetic, finanțate din fonduri guvernamentale. 64 dintre cererile primite pentru acest apel de proiecte vor fi finanțate acum din PNRR.

În urma finalizării apelurilor de proiecte, 64 de creșe pot primi finanțare, iar pentru 22 dintre ele a fost semnat și contractul de execuție, iar celelalte 42 sunt în procedură de licitație publică și urmează să fie încheiate contractele de execuție a lucrărilor.

Beneficiind de o finanțare în valoare de aproape 300 milioane euro din PNRR, Ministerul Dezvoltării va construi peste 100 de creșe noi, moderne și prietenoase cu mediul. 64 vor fi cele preluate, iar pentru restul a fost derulat un alt apel de proiecte, care s-a încheiat în această vară.

Totodată, Ministerul Dezvoltării a pus la dispoziția autorităților interesate proiecte-tip, grăbind semnificativ procesul de construcție și diminuând costul total, prin eliminarea necesității de a proiecta fiecare creșă în parte.

Creșele nZEB (near-Zero Energy Building) vor fi dotate cu panouri solare și fotovoltaice, pentru asigurarea necesarului de energie și apă caldă din surse regenerabile, iar anvelopa clădirii va fi foarte bine izolată termic, cu uși și geamuri izolante. Clădirile vor fi, de asemenea, dotate cu pompe de căldură cu puturi forate în mare adâncime, care asigură un agent termic de 10 Celsius, indiferent de anotimp. Vara pot fi folosite pentru răcirea spațiului, iar iarna ajută la încălzire, fiind nevoie de un aport de energie redus pentru a încălzi creșele pornind de la 10 . În

același timp, aceste creșe vor reduce impactul fenomenului de efect de seră, iar clădirile vor avea sisteme inteligente, digitale de management al acestor resurse, și, în acest fel, cheltuielile vor fi mici.

În funcție de mărimea lor, noile creșe vor asigura locuri pentru 40-110 copii și vor avea săli de joacă, dormitoare, sală pentru festivități, bucătărie și spălătorie proprii, cabinet medical, spații administrative și spațiu de joacă amplu, în aer liber.

În prezent, în creșele de stat, sunt locuri disponibile pentru mai puțin de 4% dintre copiii de vârstă anteprescolară, aproximativ 16.000 copii. Construcția creșelor finanțate prin PNRR, până în anul 2025, va asigura încă 7.450 locuri, la care se adaugă locurile în creșele construite de Ministerul Dezvoltării cu finanțare din bugetul național.

25 de spitale, modernizate prin PNRR

În ultimele luni și infrastructura din sistemul de sănătate publică a intrat în atenția cetățenilor odată cu punerea în consultare publică de Ministerul Sănătății a criteriilor pe baza cărora vor fi selecționate spre finanțare din PNRR 25 de spitale din țară.

Ministerul Sănătății a prezentat și o listă cu indicatori care trebuie îndepliniți în procesul de modernizare. De pildă, este obligatoriu ca după modernizare, spitalele să își reducă considerabil consumul de energie.

„Noi trebuie să facem cel puțin 25 de obiective din această listă de 49. Ce indicatori trebuie îndepliniți? Cel puțin 1500 de paturi trebuie să fie într-o clădire cu un consum energetic aproape de zero și cel puțin 1300 de paturi în clădiri nZEB plus care înseamnă să aibă un necesar de energie primară cu 20% mai mic decât cerința pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal de zero, deci niște clădiri verzi”, a declarat Alexandru Rafila, ministrul Sănătății.

Bugetul pentru modernizarea unităților spitalicești este de 1,7 miliarde de euro, iar o parte din bani sunt destinați achiziționării de aparatură medicală nouă, în timp ce restul sumei va fi direcționat către construcția de spitale noi.

„Avem un buget de 1,7 miliarde - 1,89 miliarde euro pentru infrastructura spitalicească nouă, din care 635 milioane euro pentru echipamente și aparatură medicală. E o proporție corectă, cam 35%, reprezintă aparatura medicală din cadrul investiției într-o unitate spitalicească”, a mai spus Alexandru Rafila.

Pe lângă criteriile privind unitățile de sănătate publică, Ministerul Sănătății a lansat la începutul lunii august și un apel de proiecte prin care medicii de familie, pe baza celor peste 180 milioane euro alocați din Planul Național de Redresare și Reziliență, își vor putea renova și dota cabinetele medicale.

Practic prin PNRR 3000 de medici de familie sau asocieri de cabinete medicale de medicină primară vor putea să renoveze și să doteze cabinetele cu echipa-

mente medicale precum electrocardiograf digital, ecograf portabil, dar și cu echipamente IT. În plus, medicii de familie vor putea investi și în monitoare pentru funcții vitale precum frecvența cardiacă, tensiunea arterială non-invasivă, pulsoximetria, temperatura sau spirometrul digital, dar și multe altele.

Pentru dotarea cu echipamente și mobilier, fiecare cabinet medical sau asocieri de cabinete va avea acces la fonduri în valoare de 45.000 de euro fără TVA. Pentru renovare, medicii pot solicita fonduri de până la 15.000 de euro fără TVA.

Alocarea se face pe baza investiției 1 - „Cabinete ale medicilor de familie sau asocieri de cabinete de asistență medicală primară” din cadrul Componentei 12 – Sănătate, din PNRR.

Apeluri de proiecte pentru eficiența energetică în sectorul industrial

Și Ministerul Energiei a lansat în acest an câteva apeluri de proiecte ce urmează a fi implementate cu sprijinul finanțării din PNRR. Unul dintre aceste apeluri s-a încheiat în 31 august și privește Măsura de investiții 5 – Sprijinirea investițiilor în modernizare, monitorizarea și eficientizarea consumului de energie la nivelul operatorilor economici în vederea asigurării eficienței energetice în sectorul industrial.

Prin realizarea proiectelor finanțabile în cadrul acestei scheme de ajutor se urmărește finalizarea a cel puțin 50 de proiecte de eficiență energetică în industrie, prin care să se obțină o reducere cu cel puțin 30% a emisiilor indirecte și directe

echivalentul în lei a sumei de 62 milioane euro, fonduri europene nerambursabile asigurate prin Mecanismul de Redresare și Reziliență în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență – Componenta 6 Energie.

În această perioadă, până pe 15 septembrie, se desfășoară și apelul de proiecte privind Măsura de investiții 3 – Dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în sectorul încălzirii centralizate, în vederea atingerii unei decarbonizări profunde. Investiția va asigura furnizarea de energie termică consumatorilor, în contextul eliminării treptate a cărbunelui/lignitului din procesul de producție a energiei electrice.

Obiectivul măsurii de investiții I.3 din cadrul PNRR este de a face investiții în unități/centrale de producție a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență, în sectorul încălzirii centralizate, flexibile, prin folosirea gazului natural, pregătite pentru amestec cu gazele regenerabile/ cu emisii reduse de carbon, inclusiv hidrogen verde, oferind centrelor posibilitatea să atingă pe durata de viață economică, pragul de maximum 250g CO2 eq/KWh.

Proiectele finanțabile în cadrul apelului trebuie să asigure construcția sau modernizarea unor unități de producție a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență în sectorul încălzirii centralizate, pe gaze, flexibile și de înaltă eficiență, cogenerare. Investițiile trebuie să înlocuiască cel puțin aceeași capacitate a unor centrale electrice și/ sau a unor centrale de producere a energiei termice cu emisii semnificativ mai mari de dioxid de carbon (de exemplu, pe bază de cărbune, lignit sau petrol), astfel ducând la o scădere a emisiilor de gaze cu efect

Valul renovării a fost cel mai mare apel de proiecte lansat până acum, cu cea mai mare finanțare din PNRR, iar numărul record de cereri depuse demonstrează că există o nevoie mare pentru renovarea clădirilor, măsura propusă de noi, prin care nu cerem cotă-parte de la locatari sau de la autoritățile locale, fiind, de asemenea, necesară”, a precizat ministrul Cseke Attila.

a gazelor cu efect de seră.

Valoarea maximă a ajutorului de stat care poate fi acordat prin prezenta măsură, în baza art. 38 – Ajutoarele pentru investiții în favoarea măsurilor de eficiență energetică, din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, este de maxim 1,2 milioane euro pentru o întreprindere, reprezentând 30% din costurile eligibile la care se adaugă bonusurile conform punctului 1.7. Finanțarea este eligibilă pentru un singur proiect (definit ca o singură intervenție și/sau pachet de intervenții) la nivelul unei întreprinderi, indiferent de numărul de sucursale/puncte de lucru/filiale pentru care aplică.

Solicitanții eligibili sunt: operatori economici – microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, dar și întreprinderi mari, entități cu personalitate juridică înregistrate în România și care activează în conformitate cu legislația națională în domeniu, pe teritoriul României, respectând condiția înregistrării la ONRC.

Bugetul total estimat al schemei este

de seră.

Prin realizarea acestor proiecte se urmărește creșterea cu aproximativ 300 MW a puterii instalate în cogenerare în sistemul încălzirii centralizate.

Solicitanții eligibili sunt:

- Societățile (întreprinderi mici, mijlocii și mari) constituite conform prevederilor legii 31/1990 sau conform dispozițiilor legii 346/2004, care au ca obiect de activitate producerea energiei electrice și termice în cogenerare (CHP) în sectorul încălzirii centralizate, în sensul legii 325/2006.

- Unități administrativ teritoriale (UAT)/subdiviziunile administrativ-teritoriale, definite prin legea 215/2001, care produc energie termică în scopul furnizării în rețeaua de transport și distribuție pentru asigurarea serviciului public de alimentare cu energie termică.

Bugetul total estimat al schemei este echivalentul în lei a sumei de 388,05 milioane euro, din care 298,5 milioane euro sunt fonduri europene asigurate prin PNRR, iar restul de 89,55 milioane euro sunt fonduri naționale prin aplicarea procentului de supracontractare de 30%. ■

În ceea ce privește proiectele derulate prin finanțările europene, vicepremierul Sorin Grindeanu, ministrul Transporturilor, a anunțat că, de la începutul anului 2022 și până la 1 august, ministerul de resort a semnat contracte de 4,7 miliarde euro pentru infrastructura de transport rutier și feroviar.

INSTITUTII EUROPENE

RAMONA CHIRIAC, ȘEFA REPREZENTANȚEI COMISIEI EUROPENE LA BUCUREȘTI:

“Finanțarea prin intermediul împrumuturilor, și nu prin granturi, a fost măsura aleasă pentru a susține cât mai multe IMM-uri”

● Lipsa accesului la finanțare, costurile ridicate ale împrumuturilor, volatilitatea piețelor financiare și creșterea prețurilor din energie – problemele ridicate de antreprenori la Reprezentanța Comisiei Europene la București

Reporter: Parlamentul European a atras atenția Comisiei Europene, în urmă cu două luni, că în mai multe PNRR-uri autoritățile centrale ale statelor membre nu au ținut cont de necesitățile administrațiilor locale și regiunilor privind includerea la finanțare a unor proiecte. Mai mulți parlamentari europeni au transmis Comisiei că este nevoie să monitorizeze atent aceste aspecte, pentru a se asigura că se va atinge reziliența dorită. În aceste condiții, care este rolul Reprezentanței Comisiei Europene în monitorizarea modului în care autoritățile centrale ating borney și jaloanele asumate prin PNRR?

Ramona Chiriac: Încep prin a evidenția faptul că bugetul pe termen lung al UE și NextGenerationEU - instrumentul temporar conceput pentru a stimula redresarea economică - formează cel mai mare pachet de stimulente finanțat vreodată în Europa. Un cuantum total de 2.018 miliarde euro, în prețuri actuale, susține reconstruirea Europei în perioada de după pandemia de COVID-19 și în acest context de război. Aș vrea să reamintesc, și cu ocazia acestui interviu, decizia istorică luată de statele membre ale UE în iulie 2020 și agregată cu Parlamentul European de a se împrumuta împreună de pe piețe și mandatarea Comisiei Europene de a face acest lucru în numele Uniunii Europene și în condiții mult mai avantajoase decât ar putea-o face multe dintre statele membre. Reconstrucția economică pe care instituțiile europene au gândit-o împreună cu statele membre ale UE, are ca obiectiv o Europă mai ecologică, mai digitală și mai rezilientă.

Planurile naționale de redresare și reziliență au fost elaborate și asumate de fiecare stat-membru, conform nevoilor de dezvoltare identificate la nivel național și în concordanță cu obiectivele europene majore menționate mai sus.

Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) este unul dintre puținele planuri naționale cu o componentă dedicată autorităților locale. Așa a apărut Componenta 10 din PNRR, Fondul Local, cu o alocare totală de 2,1 miliarde euro aferentă reformelor și investițiilor privind înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante), puncte de reîncărcare vehicule electrice, piste pentru biciclete la nivel local/metropolitan, construirea de locuințe pentru tineri și pentru specialiști din sănătate și învățământ, reabilitarea clădirilor publice, elaborarea/actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de urbanism. În plus, și celelalte capitole/componente din plan includ investiții și reforme care privesc și autoritățile locale, spre exemplu investiții în infrastructura de apă și canal, împăduriri, construcția și dotarea de centre comunitare integrate sau construcția de creșe. Sigur că nevoile de dezvoltare sunt mari, tocmai de aceea există și fondurile disponibile din Cadrul financiar multianual. Comisia Europeană este alături de statele membre și asigură sprijin tehnic în implementare. Iar în plan local, punctual, rolul Reprezentanței Co-

misiei Europene este de stabili un dialog constant cu autoritățile române și celelalte comunități de interes, de a funcționa ca un liant local, de a identifica dificultățile cu care se confruntă autoritățile centrale și locale și de a elabora instrumente și sisteme care să vină în sprijinul acestora. Suntem un partener de drum al României în efortul său de implementare a PNRR și de a livra rezultate pentru cetățenii români.

Reporter: Guvernul a trimis Comisiei Europene la sfârșitul lunii mai prima cerere de plată din PNRR, dar decizia privind aprobarea sau respingerea ei a fost amânată până la mijlocul lunii septembrie. Din informațiile pe care le dețineți, autoritățile române au răspuns tuturor cerințelor Comisiei pentru a primi ok-ul pentru prima cerere de plată? Ce ar însemna pentru țara noastră o respingere a unei cereri de plată?

Ramona Chiriac: Într-adevăr, prima cerere de plată este în proces de evaluare. Deși, în general, Comisia furnizează o evaluare preliminară a cererii de plată în termen de două luni de la primirea acesteia, autoritățile române au decis, împreună cu Comisia, să prelungească perioada de evaluare pentru această cerere până la 16 septembrie 2022. Această practică nu este neobișnuită. În urma evaluării preliminare a Comisiei, Comitetul Economic și Financiar (CEF), un organism alcătuit din reprezentanți ai administrațiilor naționale și băncilor centrale și Comisia, are la dispoziție o lună pentru a-și exprima opiniile. Comisia va consulta apoi statele membre printr-o procedură de comitologie, în cadrul Comisiei dedicate Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR). În cazul în care Comisia estimează că nu toate jaloanele și țintele asociate primei cereri de plată sunt îndeplinite în mod satisfăcător, se poate efectua o plată parțială, iar restul plății (împrumut sau grant) va fi suspendat. Statul membru în cauză are apoi la dispoziție șase luni pentru a lua măsurile necesare pentru a asigura îndeplinirea satisfăcătoare a jaloanelor și a țintelor. Conform Regulamentului MRR, în cazul în care acest lucru nu a fost realizat în termen de șase luni, valoarea totală a contribuției financiare și, dacă este cazul, a împrumutului se reduce proporțional.

Rată de multiplicare cel puțin dublă la finanțarea prin împrumuturi pentru IMM-uri

Reporter: În spațiul public s-a dezbătut mult despre modul în care IMM-urile sunt finanțate prin PNRR. De ce s-a recurs la finanțarea prin intermediul împrumuturilor și nu prin granturi?

Ramona Chiriac: Pe lângă investiții, este important de menționat că PNRR include și o serie de reforme menite să consolideze mediul de afaceri din România. Reformele care sprijină investițiile include modificări normative pentru a reduce sarcina administrativă pentru întreprinderi prin simplificarea legisla-

ției, a procedurilor de înființare/ieșire și de obținere de licențe. Investițiile se referă la crearea de platforme digitale pentru furnizarea de servicii publice simplificate pentru întreprinderi și acces la finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii și pentru alte întreprinderi prin instrumente financiare și granturi. Concret, prin PNRR sunt asigurate următoarele instrumente financiare: garanția de portofoliu pentru reziliență, garanția de portofoliu pentru acțiune climatică, fond de fonduri de capital de risc pentru redresare, pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes, instrumentul financiar pentru investiții în eficiență energetică, precum și scheme de ajutor de stat pentru sectorul privat. Finanțarea prin intermediul împrumuturilor, și nu prin granturi, a fost măsura aleasă pentru a putea finanța cât mai multe IMM-uri. În cazul granturilor, rata de multiplicare este egală cu 1, pe când în cazul împrumuturilor rata de multiplicare poate fi dublă sau chiar mai mult, deci valoarea de finanțare resimțită în economie este mai mare.

Reporter: Care va fi rolul Băncii Naționale de Dezvoltare (obiectiv prevăzut în PNRR) în viitoarele mecanisme de finanțare europeană pentru mediul privat de afaceri?

Ramona Chiriac: Operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare (BND) este un obiectiv important din PNRR, care va contribui direct la remedierea disfuncționalităților de pe piața financiară, în principal prin finanțarea proiectelor beneficiarilor eligibili care au un profil de risc ridicat. De asemenea, operaționalizarea BND va avea un potențial ridicat de a crea valoare adăugată și locuri de muncă. Banca Națională de Dezvoltare va fi înființată ca o instituție de credit deținută 100% de stat, care funcționează sub supravegherea Băncii Naționale a României (BNR) și în conformitate cu legislația națională și europeană în vigoare și va veni să suplinească acel loc în piață unde sectorul privat manifestă un apetit scăzut de a oferi finanțare.

Eurostat: România este statul membru cu cel mai scăzut număr de IMM-uri raportat la numărul populației

Reporter: Pentru redresare și reziliență, reprezentanții asociațiilor patronale din țara noastră afirmă că ar fi nevoie de finanțarea dezvoltării capacităților de producție, de sprijinirea proiectelor în inovație pentru a crește competitivitatea companiilor românești în spațiul comunitar. Din păcate, majoritatea granturilor alocate prin PNRR se referă la digitalizarea IMM-urilor. Ce fonduri ar putea accesa IMM-urile din România pentru a deveni competitive pe plan european?

Ramona Chiriac: Mecanismul de Redresare și Reziliență, facilitatea prin care se finanțează Planul Național de Redresare și Reziliență, impune câteva condiții de bază pentru programare: respectarea principiului de a nu dauna semnificativ mediului înconjurător (DNSH), minimum 20% din finanțări să fie direcționate către investiții digitale și minimum 37% către investiții verzi. De aceea, măsurile de sprijin pentru IMM-uri din PNRR sunt mai degrabă orientate spre investiții în digitalizare, redresare, acțiune climatică sau eficiență energetică, însă acestea sprijină deopotrivă măsurile inovative realizate de către IMM-urile care activează în domeniul energetic sau al tehnologiilor digitale avansate. În același timp, mediul de afaceri poate participa în colaborare cu organizații de cercetare la realizarea de proiecte de cercetare inovativă, în baza măsurilor de finanțare din cadrul componentei 9 din PNRR. Complementar cu PNRR va exista și Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF), care va veni cu soluții alternative și complementare de investiții pentru IMM-uri. De asemenea, Programele Operaționale Regionale pun un accent important pe dezvoltarea mediului de afaceri, respectiv implementarea obiectivelor

de specializare inteligentă la nivel regional și direcționarea finanțărilor regionale în aceste direcții.

Reporter: Ce prevede MFF 2021-2027 pentru dezvoltarea mediului de afaceri? Ce sume sunt alocate și care sunt principalele domenii de finanțare? Se va merge tot pe împrumuturi sau un rol important vor juca și granturile?

Ramona Chiriac: Potrivit Eurostat, România este statul membru cu cel mai scăzut număr de IMM-uri raportat la numărul populației. Așadar este necesară susținerea creșterii numărului de IMM-uri prin măsuri care să asigure dezvoltarea acestora pe baze solide, prin viitoarele programe ale Cadrului financiar multianual 2021 – 2027. Deși încă se poartă discuții, cel mai probabil forma de sprijin va fi de instrumente financiare combinate cu granturi. Și profit de ocazie să reamintesc măsurile de simplificare legislativă, debirocrizare și digitalizare cuprinse în PNRR, care sunt menite să reducă povara administrativă pentru IMM-uri.

Reporter: Ați avut întâlniri cu reprezentanții mediului de afaceri din țara noastră? Care au fost solicitările principale și câte dintre acestea au primit răspuns favorabil din partea Comisiei?

Ramona Chiriac: Am avut mai multe discuții cu reprezentanții mediului de afaceri, Camerele de Comerț, Asociațiile Patronale, în contextul implementării PNRR sau în contextul vizitelor oficialilor europeni și cu siguranță vom mai avea, deoarece una dintre prioritățile noastre în Reprezentanță este de a lua pulsativ comunității de afaceri. Printre cele mai des menționate probleme au fost: lipsa accesului la finanțare, costurile ridicate ale împrumuturilor și lipsa unor garanții solicitate de bănci în condiții de piață, volatilitatea piețelor financiare înregistrate în actualul context economico-financiar, precum și provocările create de creșterea prețurilor în context geopolitic și de criză energetică actuală.

Obiectivul atingerii neutralității climatice în 2050 - oportun în actualul context în care sursele de energie sunt folosite ca arme de război

Reporter: Țara noastră a accesat vreo sumă din alocarea pe Fondul pentru Tranziție Justă? Ce procent din acest fond poate fi utilizat pentru dezvoltarea mediului de afaceri din fostele zone carbonifere din țara noastră, ținând cont că o parte din sume poate fi folosită pentru dezvoltarea infrastructurii și pentru reconversia profesională a foștilor mineri? Ce domenii de activitate ar putea fi finanțate din Fondul pentru Tranziția Justă?

Ramona Chiriac: Acordul de parteneriat privind Cadrul financiar multianual 2021 – 2027 a fost semnat, însă programele operaționale sunt încă în lucru într-un stadiu avansat, dar încă nefinalizat. Acesta este și cazul Programului Operațional Tranziție Justă, aferent Fondului pentru Tranziție Justă, un program care acoperă 6 județe: Mureș, Galați,

Prahova, Gorj, Hunedoara și Dolj.

Reporter: În actuala criză din energie, accentuată de războiul de clanșat de Federația Rusă în Ucraina cât de fezabile mai sunt țintele stabilite de Comisia Europeană în Green Deal pentru 2030 și 2050 privind decarbonarea? În cazul în care o parte dintre statele membre vor fi afectate din punct de vedere economic de ceea ce se întâmplă în Ucraina, mai ales dacă acest conflict se va prelungi, este dispusă Comisia să acorde derogări pentru țintele inițiale prevăzute a fi atinse în 2030-2032 privind decarbonarea?

Ramona Chiriac: Trăim, într-adevăr, vremuri dificile, mai întâi pandemia Covid-19, acum războiul Rusiei. Dacă am învățat ceva din pandemie la nivel european este tocmai forța unității noastre, a solidarității europene. Datorită ei am avut acces egal și echitabil la vaccinuri, datorită ei am lansat Mecanismul de Redresare și Reziliență, care finanțează și PNRR-ul României. Trebuie să păstrăm această unitate, în acest nou context al crizei energetice. Trebuie să gestionăm acum, pentru prima dată în istorie, securitatea energetică la nivel european, pentru că orice disfuncționalitate a Pieței noastre Unice înseamnă disfuncționalități în toate statele membre UE. Principiul solidarității energetice, confirmat recent de Curtea de Justiție ca principiu fundamental al dreptului UE este principiul care ne călăuzește eforturile la nivel comunitar. În timp ce unele state membre pot fi mai expuse la efectele unei perturbări a livrărilor din partea Rusiei, toate statele membre vor fi afectate în mod negativ și pot contribui la limitarea prejudiciilor economice cauzate de o astfel de perturbare.

Obiectivul atingerii neutralității climatice în 2050, agreeat de toate statele membre ale Uniunii și incorporat ca atare în legislație europeană, rămâne în continuare unul ambițios și cu atât mai oportun în actualul context în care sursele de energie sunt folosite ca arme de război.

Criza actuală ne arată, încă o dată, că decizia de limitare a dependenței de surse fosile este una corectă. Pe termen lung, dezvoltarea energiei regenerabile – curate, produse “acasa” -, economisirea și creșterea eficienței energetice, stimularea inovației și a noilor tehnologii ne vor ajuta nu doar la atingerea obiectivelor climatice, dar și la reducerea vulnerabilităților noastre politice.

În ultimele luni, ca reacție la creșterea riscului pentru iarna care vine, UE și-a consolidat în mod considerabil gradul de pregătire imediată pentru o astfel de perturbare majoră a aprovizionării: a profitat pe deplin de posibilitățile oferite de cadrul juridic actual, a introdus măsuri de stimulare a reconstituirii stocurilor, a instituit Platforma energetică a UE pentru a sprijini diversificarea aprovizionării cu gaze și a lansat, la 18 mai 2022, planul REPower EU și obiectivul de a pune capăt cât mai curând posibil dependenței de combustibilii fosili din Rusia, prin accelerarea tranziției către energia curată și conjugarea eforturilor în vederea construirii unui sistem energetic mai rezilient și a unei adevărate Uniuni energetice.

Reporter: Vă mulțumim! ■

ASOCIATII

“Vine iarna și nu s-a implementat niciun program de independență energetică, nici măcar Electric-up”

(Interviu cu Forin Jianu, președintele CNIPMMR)

IMM-urile ar trebui să fie beneficiarele multora dintre fondurile europene, inclusiv al celor alocate țării noastre prin Planul Național de Redresare și Reziliență, au afirmat în dese rânduri, în ultimii doi ani, reprezentanții autorităților centrale de la București. În realitate, programele de finanțare europeană pentru mediul de afaceri au demarat greu, din cauza lentorii cu care funcționarii statului au întocmit ghidurile de aplicare, softurile de aplicare și au lansat apelurile de proiecte. În acest timp, atât pe perioada pandemiei (2020-2021), cât și în prima jumătate a anului 2022, singurul sprijin real pentru capitalizare și bancabilitate acordat companiilor a fost cel stabilit prin programul IMM Invest, cu garanții oferite băncilor de la bugetul statului.

Despre aspectele de mai sus și despre nevoia de finanțare a IMM-urilor, inclusiv din fondurile europene, ne-a vorbit într-un interviu Florin Jianu, președintele Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR).

Reporter: Au trecut opt luni de când Planul Național pentru Redresare și Reziliență a început să fie implementat în țara noastră, dar până acum antreprenorii din țara noastră nu au primit vreun euro din banii alocați. Din acest punct de vedere, ce este mai bine pentru antreprenori - să acceseze fondurile din PNRR sau să apeleze la programele derulate prin FNGCIMM, cum ar fi IMM Invest Plus? Pentru că până acum se pare că doar programele finanțate din bugetul de stat au funcționat în sprijinirea mediului de afaceri...

Florin Jianu: Sigur că importante sunt ambele categorii de programe pentru că ele se adresează unor categorii diferite. Dacă vorbim de IMM-uri capitalizate, de IMM-uri care vor să se dezvolte sau de IMM-uri care au nevoie de o anumită structură a capitalului cum e capitalul de lucru, atunci instrumentele financiare sunt cele mai la îndemână. Ușurința cu care le operezi, le faci și mai atractive. Parteneriatul dintre FNGCIMM și bănci este un parteneriat simplu pentru IMM-uri și, atunci, fondurile au ajuns foarte rapid la antreprenori. Dacă vorbim însă de IMM-urile nebancabile, acolo ai nevoie de capital pentru a te re tehnologiza sau pentru a te extinde într-un domeniu nou, pentru că domeniul în care îți desfășurai activitatea nu mai funcționează. Aici e nevoie de fonduri europene, respectiv de fonduri din PNRR. Dincolo de faptul că PNRR este încă la început și pentru prezentarea corectă a lucrurilor nici în alte țări nu am asistat la o dinamică mai bună, pentru că este vorba de fonduri noi. Nu ai autorități de implementare, proceduri, și practic trebuie să iei totul de la zero și să faci totul într-un timp foarte scurt. **Pe lângă PNRR, ar trebuie să ne uităm la gradul de absorbție a fondurilor europene alocate României în perioada 2014-2020, zonă în care remarcă deschiderea actualei conduceri a MIPE pentru proiectele mediului de afaceri, dar totuși măsurile au fost aprobate foarte târziu și sesizăm, așa cum am sesizat și în perioada programatică anterioară, o avalanșă de realocări, deschideri de noi proiecte într-un timp foarte scurt. Mai avem doar un an**

Nimeni nu se uită la Fondul de Modernizare din care nu s-a accesat niciun euro. Vorbim despre 15 miliarde euro pe care țara noastră îi are alocați în acest fond. Zero accesare pentru IMM-uri. Nimeni nu se uită la acești 15 miliarde euro. I-am spus prim-ministrului la fiecare întâlnire și de fiecare dată mi-a răspuns că îi va cere un raport ministrului energiei privind accesarea acestei sume. Să se prezinte un raport".

și patru luni pentru a cheltui banii alocați pentru perioada 2014-2020.

Reporter: Ce se întâmplă cu instrumentele financiare prevăzute în PNRR pentru mediul de afaceri, instrumente ce vor fi gestionate de Banca Europeană de Investiții și Fondul European de Investiții?

Florin Jianu: Noi am spus de la început că țara noastră/economia națională nu are nevoie sau nu are capacitatea absorbției unor instrumente financiare de asemenea anvergură, adică peste 1,3 miliarde euro, iar restul să meargă în granturi pentru IMM-uri. S-a ales această variantă de a merge numai pe instrumente financiare. Pentru corecta informare a publicului, în acest moment există un call deschis de către Banca Europeană de Investiții pentru atragerea de manageri de fond, pentru diverse fonduri pentru IMM-uri. Dar, ca banii să ajungă la IMM-uri, mai sunt de parcurs foarte multe etape. Or, în momentul în care mergeai pe o variantă clasică de granturi, în principal pentru tehnologie, în echipamente, pentru inovare, atunci banii ajungeau imediat la IMM-uri și viteza ar fi fost cu totul alta.

Accesare redusă a programului Start-up Nation 2022

Reporter: Ce să facă antreprenorii ca să nu dispară din piață?

Florin Jianu: E o perioadă extrem de dificilă. Noi am atras atenția asupra faptului că soldul este negativ cu 4% privind înscrierea la ONRC de noi IMM-uri comparativ cu anul trecut, care a fost un an de pandemie. Avem o creștere de peste 15% a companiilor care și-au închis activitatea, și-au suspendat activitatea sau au fost radiate, în acest an care ar fi trebuit să fie de relansare economică. Singurele programe care au funcționat au fost instrumentele financiare susținute de statul român prin FNGCIMM, Fondul de Contragarantare și Fondul Național de Garantare a Creditelor Rurale, adică

IMM Invest, Garant Construct, IMM Prod, Innovation și Agro IMM. Acestea au funcționat, s-au închis pe o supracontractare de aproximativ 15 miliarde lei și cred că, până la sfârșitul anului 2022 vor fi fonduri de 30 miliarde lei în această sferă a garanțiilor. Se pregătește programul IMM Invest Plus, dar ne uităm din nou la realitatea economică. Întreprinzătorii trebuie să urmărească deschiderile de call-uri. În acest moment avem calluri pe programe naționale, cum ar fi Start-up Nation 2022; am văzut că nu e un apetit prea mare din numărul de înscrieri. Ori nemaifiind primul venit, primul servit, ori nefiind o competiție de când te-ai înscris, probabil că oamenii așteaptă ultimele zile, dar în acest moment nu sunt foarte multe înscrieri în program. Trebuie să așteptăm până la sfârșit, pentru că s-ar putea să existe o abordare de acest gen, de așteptare a antreprenorilor până în ultimul moment pentru înscrierea proiectului în programul Start-up Nation. Dacă la final se va constata că programul are o rată mare de solicitări, de concurență, atunci înseamnă că e un program bine făcut, dacă nu, să vedem cauzele. Una dintre cauzele pe care le intuiesc eu este deținerea sau nedeținerea brevetului solicitat în programul Start-up Nation. Nu văd foarte mulți antreprenori care să dețină un astfel de brevet, de aceea am solicitat ca acesta să fie prezentat până la finalul implementării proiectului, pentru că el poate fi rezultatul implementării acestui proiect.

Reporter: Probabil că în decizia lor joacă un rol și procentul de cofinanțare, cuprins între 5% și 15%...

Florin Jianu: Nu cred, deoarece vorbim despre un procent infim de cofinanțare.

Reporter: Sau poate din cauza primului criteriu de departajare, care privește gradul de tehnologizare sau de achiziționare de echipamente.

Florin Jianu: Este foarte bun acest criteriu, pentru a nu mai fi cheltuiți banii pe consultanță sau pe alte lucruri, ci să fie cheltuiți pe echipamente. În acest moment, mai este call-ul pentru programul Femeia Antreprenor 2022. În privința Start-up Nation, este bine că există componenta venit din diaspora, un program care a venit din zona fondurilor europene și pe care noi l-am susținut și am arătat că există apetit

pentru aceste fonduri din partea diasporei. Sper să se regăsească în noua perioadă de programare – cel puțin actualul ministru a promis că vor exista fonduri în acest sens.

Acord tripartit nesemnat de ministrul Cadariu

Reporter: Când vă așteptați să primească primii bani companiile pe aceste programe?

Florin Jianu: Aici sunt extrem de nemulțumit, pentru că noi am solicitat ca programele să se deschidă în primul trimestru al anului 2022, deoarece etapele fiind de înscriere, evaluare, semnare de contracte și implementare, până ajungi să primești banii trece o perioadă prea mare de timp. Noi ar fi trebuit să fim în acest moment în etapa de primire a banilor, nu de înscriere. Probabil că banii vor ajunge la antreprenori anul viitor, dar am sesizat o schimbare de abordare pozitivă în sensul în care întreprinzătorii pot implementa proiectele cu banii de la bancă și toate spezele, toate costurile pentru acel credit sunt acoperite de către grant. Adică dacă iei un credit de la bancă pentru implementarea proiectului, creditul, dobânzile și garanțiile sunt eligibile în cadrul programului.

Reporter: Pentru ca banca să acorde un astfel de credit, antreprenorul nu trebuie să prezinte o dovadă de la minister că proiectul său a fost acceptat la finanțare?

Florin Jianu: Varianta pe care am descris-o mai sus este doar pentru antreprenorii ale căror proiecte au fost acceptate pentru finanțare. Aici a fost și o problemă tehnică și între Ministerul Antreprenoriatului și Turismului și FNGCIMM și Fondul de Contragarantare(FC), pentru că cele două fonduri au propus să se semneze o înțelegere tripartită între ministere, cele două fonduri și bănci, în așa fel încât toată lumea să fie protejată: întreprinzătorul să știe că are garanția FNGCIMM și respectiv contragarantarea din partea FC, și că poate să deruleze proiectul, iar banca să fie mai deschisă la acordarea împrumuturilor. Din păcate, actualul ministru Cadariu nu a semnat un astfel de protocol tripartit, spunând că

lasă la latitudinea băncilor ce tip de garanție să folosească. Băncile pot folosi garanția acordată de FNGCIMM sau o garanție europeană din diverse alte fonduri. Nu e normal, când se vine din banii statului român cu niște fonduri, să nu folosești garantarea și contragarantarea statului. Ar trebui impuse niște reguli. Nu lași la latitudinea băncilor ce garanții să folosească pentru că ele s-ar putea să aibă și alte tipuri de garantare.

Pe lângă PNRR, ar trebuie să ne uităm la gradul de absorbție a fondurilor europene alocate României în perioada 2014-2020, zonă în care remarcă deschiderea actualei conduceri a MIPE pentru proiectele mediului de afaceri, dar totuși măsurile au fost aprobate foarte târziu și sesizăm, așa cum am sesizat și în perioada programatică anterioară, o avalanșă de realocări, deschideri de noi proiecte într-un timp foarte scurt. Mai avem doar un an și patru luni pentru a cheltui banii alocați pentru perioada 2014-2020".

Niciun euro alocat până în prezent pentru IMM-uri din Fondul de Modernizare

Reporter: Funcționează comitetul de monitorizare al PNRR?

Florin Jianu: Funcționează. Au fost două întâlniri prezidate de ministrul Boloș, în care s-a stabilit regulamentul comitetului de monitorizare și că pe măsură ce lucrurile înaintează pot fi aduși la masă diverși miniștri sau diverși implementatori, că vor exista grafice de implementare și de urmărire. Eu mă bucur că există acest comitet de monitorizare, că partenerii sociali sunt acolo, pentru că asta arată deschidere.

Reporter: În urmă cu un an, ne spuneai că nevoia de finanțare a IMM-urilor din țara noastră se ridică la 5 miliarde euro. Care este nevoia de finanțare în acest moment? Este mai mare sau mai mică decât valoarea de anul trecut?

Florin Jianu: Cred că a crescut nevoia de finanțare, pentru că vorbim de

spre alte costuri, despre o schimbare globală a modului în care ne raportăm la mediul economic. Aceste scumpiri din energie, gaz au impus o schimbare și în cadrul IMM-urilor, care pe lângă nevoia de capitalizare, de re tehnologizare, au acum și această nevoie de independență energetică.

Reporter: Pentru care vor primi 500 milioane euro prin programul inițiat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene...

Florin Jianu: Nimeni nu se uită la Fondul de Modernizare din care nu s-a accesat niciun euro. Vorbim despre 15 miliarde euro pe care țara noastră îi are alocați în acest fond. Zero accesare pentru IMM-uri. Nimeni nu se uită la acești 15 miliarde euro. I-am spus prim-ministrului la fiecare întâlnire și de fiecare dată mi-a răspuns că îi va cere un raport ministrului energiei privind accesarea acestei sume. Să se prezinte un raport. Dacă Ministerul Energiei nu are capacitatea să implementeze, atunci de Fondul de Modernizare să răspundă alt minister sau să fie căutați implementatori privați, cum ar fi băncile, fondurile de garantare, etc.. Vine iarna foarte curând și nu s-a implementat niciun program de independență energetică, nici măcar acel program Electric-up. Se împlinesc doi ani de când acest program a fost lansat și nu s-a implementat până acum. Vine iarna și nu s-a făcut nimic.

Reporter: Din ce ne spuneți, reiese că sunt zone în guvern unde fondurile europene sunt blocate de birocrăție. IMM-urile nu pot accesa aceste fondu-

ri, din cauza birocrăției din guvern.

Florin Jianu: Adevărat, iar acest lucru se întâmplă, din păcate, în zone cheie, fierbinți din această țară, cum este de exemplu energia.

Reporter: Din statistica dumneavoastră cam câte companii care fac parte din CNIPMMR au accesat fonduri europene?

Florin Jianu: Pe alocarea pentru perioada 2014-2020, sub 10% din membrii CNIPMMR au accesat fondurile europene. Sunt convins însă că procentul este mai mare odată cu măsurile luate în timpul pandemiei, cu finanțările acordate pentru microgranturi și pentru capital de lucru, precum și pentru HoReCa, ultimul domeniu de activitate nefiind punctat corespunzător pe multe dintre fondurile europene clasice, fapt pentru care nu putea să acceseze finanțările respective. Ce pot spune cu siguranță este că, dacă înainte de IMM Invest, trei din zece companii erau bancabile, acum numărul companiilor bancabile a crescut la șase – aproape șapte din zece. Se poate spune că, practic, tot bugetul de stat a ajutat la bancabilitatea companiilor din țara noastră.

Reporter: Vă mulțumim! ■

AFACERI

Companiile de distribuție, sărite din nou de la finanțare de MIPE

Finanțarea din fonduri europene pare un domeniu interzis pentru cele peste 200 companii de distribuție de bunuri din țara noastră, atât timp cât niciun ministru nu a alocat o sumă pentru aceste companii și a existat o neconcordanță permanentă privind introducerea codurilor CAEN ale activității respective printre domeniile ce ar putea primi finanțare, afirmă Ovidiu Gheorghe, președintele Asociației Companiilor de Distribuție de Bunuri din România (ACDBR).

Domnia sa a precizat pentru ziarul BURSA că cel mai recent exemplu de omitere de la finanțare a codurilor CAEN privind distribuția de bunuri este măsura 4.1.1, pentru care companiile din domeniu nu au alocat niciun euro, fapt care i-a nemulțumit pe antreprenori, mai ales că ei au fost săriți și la schema de finanțare privind cei 50 de bani pe litru de carburant.

“Când afirmă că a alocat fonduri pentru transport și distribuție, domnul ministru Boloș nu cunoaște realitatea. Pe hârtie se poate scrie orice, că ni s-au dat fonduri europene. În realitate pentru subvenția de 50 de bani

la litrul de carburant, Autoritatea Rutieră Română (ARR) a introdus condiții care au făcut măsura de sprijin inabordabilă pentru companiile de distribuție de bunuri, pentru că funcționarii statului nu știu ce activitate desfășurăm noi. Au mers strict pe transport și au cerut să ne autorizăm vehiculele de transport în acest sens, lucru care încalcă normele regulamentului european în materie care exceptează activitatea de distribuție de la autorizarea ARR, în scopul ajungerii bunurilor mai rapid către populație. Cei de la ARR nu știu că noi facem transport în cont propriu. Neînțelegând ce înseamnă distribuția au mers pe autorizarea noastră ca transportatori. Autorizațiile respective se dau însă pentru vehicule care depășesc 3,5 tone, în timp ce noi, în orașe facem distribuție cu vehicule de maximum 2,5 tone. Practic, prin decizia luată ARR a urmărit să își rotunjească veniturile din taxarea distribuitorilor. Vă dați seama că nimeni nu a preferat să plătească o astfel de autorizare ce încalcă regulamentul european, pentru a beneficia de o compensare de 50 de bani la litrul de

carburant”, ne-a declarat Ovidiu Gheorghe.

Președintele ACDBR s-a referit și la lipsa de finanțare a distribuitorilor pe măsura 4.1.1.

“Referitor la 4.1.1, am fost iarăși exceptați de la finanțare. Noi am trimis o adresă către ministrul Boloș, când ghidul a fost în consultare publică, adresă prin care am atras aten-

ția că nu există la finanțare codurile CAEN pentru activitatea de distribuție de bunuri, dar nu am primit niciun răspuns până acum. Nu există nicio justificare de fapt și de drept pentru neintroducerea acestor coduri CAEN în măsurile finanțate din fonduri europene, mai ales că acest lucru a fost lămurit și de comisarul european din acest domeniu. Din regulament european și din corespondența pe care am purtat-o cu comisarul Thierry Breton, codurile CAEN sunt utilizate exclusiv în scopuri statistice. Sigur, fiecare stat membru poate limita accesul, numai că atunci când o face trebuie să aibă în vedere criterii clar predefinite, astfel încât atunci când unora le alocă resurse financiare, iar altora le interzice, prin aceea măsură statul să nu contribuie la distorsionarea concurenței în piață. Din păcate, la noi, aceste lucruri nu se întâmplă”, ne-a spus Ovidiu Gheorghe.

„Reprezentanții companiilor membre ale ACDBR mai sunt nemulțumiți și de faptul că, deși MIPE a alocat fonduri pe diferite scheme din programarea 2014-2020 (+3),

pentru a nu pierde niciun eurocent din sumele primite de la Bruxelles, ministerul de resort nu a pus în aplicare proiectul privind realizarea celor opt depozite regionale agro-alimentare.

Cel mai important proiect al nostru, după în mandatul anterior al ministrului Boloș, este cel privind cele opt depozite regionale. Nici pentru acestea nu s-a găsit finanțare europeană în anul 2022, ceea ce demonstrează o lipsă de atenție a celor din MIPE pentru subiectele cu adevărat importante. O să vină iarna și o să ne prindă, prin prisma creșterii prețurilor și a secetei din acest an, cu un risc crescut de securitate alimentară în România”, a precizat Ovidiu Gheorghe.

Președintele ACDBR a arătat că prin restricționarea accesului prin codurile CAEN a finanțărilor europene pentru companiile de distribuție, guvernațiile din ultimii 15 ani au împiedicat dezvoltarea acestui sector de activitate și a menționat că este nevoie de o nouă strategie de competitivitate, deoarece actuala strategie a expirat în anul 2020. ■

Scheme în valoare totală de 1,5 miliarde euro, pentru finanțarea IMM-urilor

Gvernul a aprobat, la inițiativa Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) patru scheme de finanțare pentru IMM-uri, care vor aduce o infuzie de capital de 1,5 miliarde euro în mediul de afaceri din țara noastră.

Alocarea respectivă, care este asigurată din cadrul financiar european multianual 2014-2020 (+3) se împarte astfel:

- 400 milioane euro prin Măsura 4.1.1 pentru investiții destinate rețehnologizării, în vederea refacerii capacității de reziliență, sumă alocată din Programul Operațional Competitivitate;
- 300 milioane euro prin Măsura 4.1.1 BIS pentru investiții în rețehnologizare acordate IMM-urilor din domeniul industriei alimentare și al construcțiilor;
- 500 milioane euro sub formă de granturi destinate eficienței energetice, sumă alocată din Programul Operațional Infrastructură Mare;
- 300 milioane de euro prin Măsura 4.1.2, sprijin pentru sectorul agroalimentar sub formă de microgranturi și granturi pentru capital de lucru, sumă alocată din Programul Operațional Competitivitate.

„Prin aceste măsuri în valoare de 1,5 miliarde de euro oferim un sprijin adaptat la necesitățile strategice ale României și construim oportunități importante pentru mediul de afaceri, de care aceștia are mare nevoie pentru a depăși conglomeratul de crize ce afectează întreg ansamblul economic. Sunt măsuri firești care influențează direct capacitatea IMM-urilor și a entităților economice asimilate acestora, iar neadoptarea lor ar fi accentuat dificultățile în desfășurarea activităților directe, precum și sincopele la nivelul fluxurilor de producție, cu impact major asupra echilibrului macroeconomice

la nivelul întregii țări”, a transmis ministrul Marcel Boloș.

Măsura 4.1.1, reglementată prin OUG 82/2022, este una dintre formele de sprijin pe care MIPE le-a lansat în această perioadă pentru a susține mediul de afaceri în circumstanțele excepționale create de manifestările la nivel global a efectelor generate de pandemia de Covid-19, crizele de consum și crizele produse de războiul din Ucraina. Proiectele aferente Măsurii 4.1.1, care are o alocare de 400 de milioane de euro, vor finanța investiții destinate rețehnologizării, în vederea refacerii capacității de reziliență și vor avea ca activități eligibile:

- a) modernizarea/echiparea/racordul la utilități publice/eficiență energetică a infrastructurilor de tip clădiri specifice aferente capacităților de

producție/servicii existente, precum și pentru alte categorii de cheltuieli aferente infrastructurilor specifice de producție/servicii pentru care nu este necesară obținerea de autorizații de construire în conformitate cu legislația specifică în vigoare;

- b) dotarea cu echipamente, utilaje specifice, mobilier specific, dotări IT, inclusiv pentru eficiență energetică necesare activității de producție și servicii precum și alte achiziții de bunuri de această natură care sunt necesare capacităților de producție/servicii existente.

Apelul de proiecte a fost în perioada 23-29 august 2022, evaluarea lor va fi făcută începând cu 5 septembrie, iar semnarea contractelor de finanțare va începe în 16 septembrie 2022.

Măsura 4.1.1 BIS a fost aprobată

OGU 113/2022, și privește sprijinirea IMM-urilor din industria alimentară și din construcții prin contractarea de granturi de investiții pentru rețehnologizare în valoare de 300 milioane euro, din Programul Operațional Competitivitate (POC). Această măsură reglementează cadrul pentru finanțarea IMM-urilor care își desfășoară activitatea în domeniile:

- a) industriei alimentare panificație, patiserie și alte activități asimilate acestora, inclusiv procesare, prelucrare, distribuție și ambalare;
- b) construcții, materiale de construcții, echipamente, mijloace de transport specifice, utilaje, tehnologii în construcții.

Proiectele aferente apelului vor finanța investiții destinate rețehnologizării, în vederea refacerii capacității de reziliență și vor avea ca activi-

tăți eligibile:

- a) modernizarea/echiparea/racordul la utilități publice/ eficiență energetică a infrastructurilor de tip clădiri specifice aferente capacităților de producție existente, precum și pentru alte categorii de cheltuieli aferente infrastructurilor specifice de producție pentru care nu este necesară obținerea de autorizații de construire în conformitate cu legislația specifică în vigoare;
- b) dotarea cu echipamente, utilaje specifice, mobilier specific, dotări IT, inclusiv pentru eficiență energetică, necesare activității de producție, precum și alte achiziții de bunuri de această natură care sunt necesare capacităților de producție existente.

Lansarea apelului de proiecte este programată să aibă loc în 28 septembrie, evaluarea ar urma să fie realizată începând cu 14 octombrie, iar semnarea contractelor de finanțare se va face în jurul datei de 21 octombrie 2022.

O altă schemă de finanțare privește alocarea sumei de 500 milioane euro pentru eficiența energetică la nivelul IMM-urilor și întreprinderilor mari. Măsura adoptată de Guvern, la inițiativa MIPE, răspunde situației generate de creșterea prețului la materialele de construcții și la utilități publice și urmărește reducerea consumurilor energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie de către IMM-uri și întreprinderi mari.

Această măsură, adoptată prin OUG 112/2022, are ca obiectiv sprijinirea mediului de afaceri pentru a dobândi independență energetică prin realizarea de economii de energie specifice clădirilor și construcțiilor industriale/prestărilor de servicii precum și celor specifice proceselor tehnologice cât și pentru producerea de energie verde din resurse regenerabile pentru consum propriu.

Granturile au valoarea minimă de

50.000 euro și respectiv valoarea maximă de 500.000 euro, cu excepția celor acordate în baza schemei de minimis, unde valoarea maximă este de 200.000 euro. Bugetul alocat se defalcă la nivelul fiecărui apel de proiecte, respectiv la nivelul fiecărei scheme de ajutor de stat/de minimis.

Lansarea apelului de proiecte e programată să înceapă în 23 septembrie, evaluarea proiectelor va demara în 4 octombrie, iar primele contracte de finanțare vor fi semnate în 15 octombrie 2022.

Pe lângă măsurile de mai sus, MIPE finanțează acordarea de microgranturi și granturi pentru capital de lucru pentru sectorul agroalimentar prin Programul Operațional Competitivitate (POC), în valoare de 300 de milioane de euro. Pentru această măsură, adoptată prin OUG 61/2022, care face parte din pachetul „Sprijin pentru România”, s-au semnat deja contractele de finanțare și a început efectuarea plăților. Pentru acordarea acestui sprijin, este pregătită o schemă de ajutor de stat, cu două măsuri: microgranturi și granturi pentru capital de lucru.

În ceea ce privește microgranturile, din cei 10.000 de aplicanți calificați, s-au semnat 9.888 contracte de acordare a ajutorului de stat în sumă totală de 49.440.000 euro, a cărei plată a fost efectuată la 10 august. Diferența este reprezentată de contracte nesemnate de beneficiari (netransmiterea acestora, renunțarea la ajutorului de stat, transmiterea acestora după termenul limită).

Pentru granturi pentru capital de lucru, din totalul aplicanților înscrși în cadrul programului de granturi pentru capital de lucru, respectiv 10.961 de societăți cu activitate în domeniul agroalimentar, s-au semnat 3.473 de contracte de finanțare în sumă totală de aproximativ 249.500.000 euro. ■

STIRI

Bani europeni pentru susținerea afacerilor din mediul rural

Implementarea investiției în rutele culturale, în faza achizițiilor

Una dintre componentele prevăzute în PNRR, aceea privind turismul sustenabil, se află în implementare, în ceea ce privește cele 12 rute turistice/culturale care vor fi finanțate prin intermediul fondurilor europene alocate. Procedura pentru achiziția serviciilor de promovare a 12 rute turistice finanțate prin PNRR a fost lansată în 18 august de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, iar prestatorii interesați pot să depună oferte în termen de 30 de zile calendaristice, începând de la această dată. Ofertele vor fi deschise în 21 septembrie 2022, iar valoarea lor trebuie menținută până la 21 martie 2023, conform procedurii de achiziție. Contractul de servicii de promovare a 12 rute turistice/culturale în cadrul programului „România atractivă” se va încheia între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de beneficiar și prestatorul desemnat câștigător în urma procedurii de achiziție.

Pentru promovarea celor 12 rute turistice/culturale se va încheia un singur contract pentru toate obiectivele de la nivel național, prin desfășurarea unei proceduri de achiziție publică deschisă a serviciilor de digitalizare a valorilor aferente fiecăreia dintre cele 12 rute cultural/turistice, marcare și semnalizare a rutei/obiectivelor incluse în cadrul fiecărei rute turistice/ culturale, creare a unei oferte culturale integrate și promovare a rutelor atât online, cât și offline la nivel național și internațional.

Valoarea estimată a lucrărilor/serviciilor/produselor de promovare care urmează să fie achiziționate pentru cele 12 rute turistice/culturale și care reprezintă, ca atare, obiectul contractului de achiziție este de aproape 10,05 milioane de euro fără TVA, iar durata de finalizare a contractului de servicii este de 45 de luni, dar nu mai târziu de 30 iunie 2026.

Investiția în promovarea celor 12 rute turistice/culturale este inclusă Componenta 11 – Turism și Cultură a Planului Național de Redresare și Reziliență. Obiectivul acestei investiții este de a crește atractivitatea destinațiilor turistice selectate în urma dezvoltării a 12 rute turistice/culturale tematice din România și crearea de noi locuri de muncă în industria turistică.

Cele 12 rute culturale și turistice tematice includ modernizarea sau reabilitarea a 225 de situri turistice cu impact național sau internațional. Obiectivul acestei investiții este de a spori atractivitatea destinațiilor turistice selectate, prin dezvoltarea rutelor, în zonele rurale defavorizate din România și de a crea noi locuri de muncă. Bugetul alocat, în total, investiției în rute culturale este de 103,5 milioane euro.

Cele 12 rute tematice sunt: ruta castelelor, ruta curiilor, ruta culelor, traseul gastronomiei tradiționale românești, ruta bisericilor fortificate, ruta bisericilor de lemn, ruta mănăstirilor din zona Moldovei, ruta Sfântul Ladislau, traseul castrelor romane, ruta cetăților, refacerea peisajului cultural din Delta Dunării, ruta satelor cu arhitectură tradițională. **(I.Ghe.)**

Depăgubiri pentru fermierii ale cător culturi au fost afectate de secetă

Pagubele însemnate cauzate de seceta din acest an culturilor agricole însemnate toamna trecută și în primăvara anului 2022, vor fi acoperite pentru o parte din fermieri din fondurile alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR), în cadrul submăsurii 17.1 „Prime de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor”.

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) primește, în perioada 9 august -16 decembrie 2022, cereri de finanțare pentru submăsura 17.1 „Prime de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor” din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (PNDR 2020). Alocarea financiară disponibilă pentru această sesiune a submăsurii 17.1 este de 15.260.041 euro.

Politele depuse până acum cuprind seceta ca eveniment asigurat, dar și alte evenimente asigurate (de exemplu, grindina, îngheț, ploi torențiale, furtună). Fermierii au depus cereri de finanțare pentru pagube cauzate culturilor de grâu, orz, orez, soia, mazăre, legume (ardei, ceapă, vinete), dar și pomi fructiferi (vișini, caisi, cireși, pruni).

În această sesiune pot fi depuse cereri de finanțare aferente sectorului vegetal (pentru polițele încheiate pentru culturile de toamnă aferente anului 2021 și culturile de primăvară aferente anului 2022) și sectorului zootehnic (pentru polițele încheiate în anul 2022). Depunerea cererilor de finanțare se realizează continuu până la epuizarea fondurilor alocate, cu posibilitatea suplimentării acestora cu disponibilul rezultat în urma finalizării sesiunii precedente sau ca urmare a realocărilor, dacă există interes din partea solicitanților. Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri este 70% din valoarea primei de asigurare eligibile și plătită efectiv de către fermier (solicitantul finanțării). Pentru a putea primi sprijin prin submăsura 17.1, solicitanții trebuie să fie „fermieri activi” în anul pentru care soli-

ciată sprijinul. De asemenea, pentru a fi eligibili, fermierii trebuie să încheie un contract de asigurare pentru riscurile eligibile prevăzute în Fișa submăsurii din PNDR 2020 care să acopere toate suprafețele cultivate cu același tip de cultură/ întreg efectivul de animale aferent aceleiași specii existente în cadrul exploatației și să se angajeze să plătească valoarea integrală a primei de asigurare în cuantumul și la termenele prevăzute în contract.

Termenul limită de depunere pentru solicitanți este 16 decembrie 2022, ora 16:00.

Finanțare pentru femele mici

AFIR a anunțat că în perioada iulie-august 1.334 de investiții în ferme mici au fost selectate pentru a primi fonduri în valoare totală de 20.010.000 euro, prin intermediul submăsurii 6.3 din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

În urma procesului de evaluare și de selecție, Sprijinul acordat fermierilor prin această linie de finanțare este 100% nerambursabil și are valoarea de 15.000 de euro/proiect. Finanțarea pentru dezvoltarea fermelelor mici se acordă în baza unui plan de afaceri, în două tranșe (75% din sprijin la primirea deciziei de finanțare și 25% în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare).

Selecția cererilor de finanțare depuse pentru submăsura 6.3, în etapa a treia, încheie practic procesul de evaluare și analiză al tuturor proiectelor depuse până în prezent pentru perioada de tranziție 2021-2022. Plățile pentru proiectele depuse de fermierii, procesatorii și antreprenorii din mediul rural vor fi decontate până la 31 decembrie 2025.

Pentru perioada 2021-2022, experții AFIR au primit și evaluat 28.522 de solicitări de finanțare în valoare de 2,37 miliarde de euro. Dintre acestea, au fost selectate până în prezent 17.534 de proiecte însumând 1,15 miliarde de euro. **(I.Ghe.)**

● Județul Cluj – campion la finanțare pe submăsura 6.2, cu 171 de proiecte în valoare de 10,6 milioane euro

Antreprenorii din mediul rural au beneficiat – în perioada de alocare 2014-2020 – de 111,3 milioane euro, în cadrul submăsurii 6.2 – „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale”.

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale a deschis de la începutul perioadei de programare financiară 2014 – 2020, patru sesiuni de primire proiecte la nivel național (în anii 2015, 2016, 2017 și în 2021) și două la nivelul zonei ITI Delta Dunării (în anii 2017 și 2018) pentru submăsura 6.2 „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale” din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

Submăsura are o alocare publică totală în valoare de 111,6 milioane euro. Numărul total al cererilor de finanțare conforme depuse a fost de 6.333, prin care s-au solicitat 360,6 milioane euro.

Au fost semnate 1.885 contracte de finanțare în valoare de 111,3 milioane euro. Plățile efectuate către beneficiarii submăsurii se ridică la 106,3 milioane euro.

Dintre proiectele contractate, 1.502, în valoare de 87,8 milioane euro au fost deja finalizate.

Din totalul finanțării, pentru zona ITI Delta Dunării au fost alocați 5 milioane euro și au fost depuse 235

de cereri de finanțare conforme în valoare de 15,2 milioane de euro. Valoarea celor 70 de contracte încheiate cu beneficiarii din această zonă este de 4,7 milioane euro. Suma plă-

tită efectiv acestora este de 3,9 milioane euro. Un număr de 20 de contracte din zona ITI Delta Dunării, în valoare de 1,3 milioane euro, au fost deja finalizate.

Constructorii, pregătiți pentru lucrările de infrastructură finanțate din PNRR

Companiile de construcții din țara noastră sunt pregătite pentru a executa lucrările din marile proiecte de infrastructură ce vor fi finanțate până la finalul anului 2026 din Planul Național de Redresare și Reziliență. Mai mult, pentru a veni în sprijinul autorităților și pentru a reduce riscurile ce pot să apară în cursul executării lucrărilor, specialiștii din țara noastră au constituit deja echipe mixte pentru întocmirea documentațiilor și normativelor tehnice pe anumite proiecte. Astfel de echipe mixte au stabilit anumite criterii și norme în privința modernizărilor și reamenajărilor ce vor avea loc în unitățile sanitare, dar și în privința spitalelor sau ambulatoriilor noi care vor fi construite prin intermediul PNRR.

“Există echipe interdisciplinare alcătuite din arhitecți, medici, epidemiologi, ingineri constructori, ingineri de instalații pentru investițiile în spitalele din țară. Sunt exemple laudabile la Cluj, la Sibiu, la Timișoara. Încercăm să găsim un dialog astfel încât să punem la masa discuțiilor pe toți cei implicați. Este foarte important ca factorul politic să fie conștient că există profesioniști în România, care știu să abordeze aceste lucruri. Împreună cu Ordinul Arhitecților din România am organizat mai multe conferințe în care am constatat că în țara noastră s-au format deja echipe specializate interdisciplinar. A construi un spital nu este o chestiune, nu este un moft al vreunui primar, ci ține de o necesitate. Ceea ce este important este că am adus la aceeași masă atât Ministerul

Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerul Sănătății, cât și pe cei care elaborează standarde. În ultimul timp, Ministerul Sănătății a revizuit normativul de spitale – NP015 – și normativul de spații ambulatorii – NP021, și a adus temporal, la același nivel toate cerințele necesare pentru un spital. Din ce știu, pe PNRR, nu este vorba doar despre o îmbunătățire a lor; este vorba și despre lucrări noi”, a declarat, pentru ziarul BURSA, Ioan Silviu Doboși, președintele Asociației Inginerilor de Instalații din România.

Domnia sa a precizat că investiții în spitale există și pe Programul Operațional Infrastructură Mare, cu finanțări din perioada de alocare 2014-2020+3, dar că este nevoie de o revizuire a costurilor, a devizelor generale, din cauza creșterii exponențiale a prețurilor din energie și a

prețurilor materialelor de construcții.

“Am făcut un studiu de fezabilitate pentru un spital de boli infecțioase la Reșița, pentru că e o necesitate acolo; este în procedură. Este adevărat că a trecut un an și jumătate de când a fost făcut acel studiu de fezabilitate, dar ne bucurăm că există acest document. Gândiți-vă că în acest an și jumătate, devizul general nu mai este actual și ar trebui actualizat. Există o modalitate în contract, acum prin OG 47/2022 și OG 64/2022 să se reglementeze și acest lucru, însă una dintre cerințele noastre este revizuirea prețurilor pentru studiile de fezabilitate sau evaluării studiilor și a celor care sunt încă în faza de achiziție publică și, în această fază, să se poarte corect din punct de vedere financiar”, a precizat Ioan Doboși.

O altă problemă cu care se confruntă companiile din domeniu este

Reprezențanții AFIR au precizat pentru ziarul BURSA că alocarea pentru măsurile din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 este națională și nu este distribuită pe regiuni de dezvoltare.

Cele mai multe proiecte finanțate prin submăsura 6.2 au fost finalizate în județul Cluj, respectiv 171 de proiecte în valoare de 10,6 milioane euro. În județul Gorj au fost finalizate 113 proiecte în valoare de 7,1 milioane euro, iar în Dolj numărul proiectelor finalizate este de 105, în valoare de 5,8 milioane euro.

Sprijinul public nerambursabil prin această submăsură a fost acordat sub formă de sumă forfetară, în funcție de tipul investiției. Valoarea acestuia este de 50.000 de euro/proiect, cu excepția activităților de producție, pentru care valoarea sprijinului este de 70.000 euro/proiect.

Activitățile pentru care se solicită finanțare prin submăsura 6.2 trebuie să se regăsească în Lista codurilor CAEN eligibile, respectiv în Anexa 7 la Ghidul solicitantului.

Printre acestea se numără: prestarea de servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare, servicii turistice în mediul rural, producția de băuturi răcoritoare nealcoolice, producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate, fabricarea produselor textile, producția de țesături etc.. ■

procedura lungă de contestare în instanță a achizițiilor publice și a atribuirilor de contracte publice.

“O idee pe care noi am propus-o, de inspirație poloneză, este înființarea unor curți specializate în ceea ce înseamnă judecarea contestațiilor la procedurile derulate de administrațiile publice. Polonia și-a făcut astfel de curți, școlite pe bani europeni, care au în statutul lor obligația ca, în maxim o lună, să se pronunțe pe speța care este în litigiu. Sigur că nu putem noi să generăm acest proiect politic. E un proiect guvernamental, care implică ministerele ce derulează investiții și, evident, Ministerul Justiției. Dar credem că trebuie să învățăm de la cei care au fost mai abili, mai rapizi și mai inspirați decât noi în a soluționa anumite probleme. Or noi credem că aceasta poate fi parte din soluție”, ne-a spus Laurențiu Plosceanu, președintele Asociației Române a Antreprenorilor din Construcții.

Constructorii din țara noastră susțin că, pe lângă revizuirea prețurilor la contractele publice, este nevoie ca statul să sprijine în continuare angajații din acest sector de activitate și au arătat că măsura recentă luată de Guvern, la propunerea Ministerului Finanțelor, de reducere a plafonului de impozitare a salariilor din construcții este incorectă și va duce la o nouă migrare a forței de muncă calificate către vest, unde va fi folosită pentru realizarea PNRR-urilor statelor respective, în timp ce implementarea proiectelor de infrastructură din țara noastră va avea de suferit. ■